

L01.03 Elzensingel

Beschrijving

Elzensingels staan vaak langs slootkanten, het zijn lijnvormige landschapselementen die bestaan uit een enkele rij zwarte elzen. Deze landschapselementen komen voor in het laagveen, zand- en rivierengebied. Elzensingels zijn kenmerkend voor de Noardlike Fryske Wâlden. Het elzensingelgebied is belangrijk als schuil- en voedselgebied voor trekvogels en vleermuizen, daarnaast bieden elzensingels broed- en schuilmogelijkheden voor broedvogels, insecten en zoogdieren.

Beheereisen

- Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.
- Een elzensingel is een vrij liggend lijnvormig en aaneengesloten éénrijig landschapselement dat grotendeels bestaat uit Zwarte els en als hakhout wordt beheerd.
- Tenminste 75% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet.
- Het beheertype Elzensingel is minimaal 25 meter lang.
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen;
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
- Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt;
- Het wallichaam wordt in stand gehouden als het element daarvan is voorzien;

Beheervoorschriften

- Maaiafval en overig afval mogen niet verwerkt worden in het element.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
- Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
- De diameter van de els op borsthoogte bepaalt de hoogte van afzetting boven het maaiveld.
- Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.
- Het streven is om een boomlaag, een struiklaag en een kruidlaag te realiseren.
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier worden zoveel mogelijk bestreden. Dat kan middels snoeien/kap of een stobbenbehandeling.

- Wanneer een landschapselement gelegen is aan een hoofd- of schouwwatergang dient het beheer aan de slootzijde zo te worden uitgevoerd dat het waterschap er kan hekkelen/baggeren.
- Soms mogen in het belang van bepaalde soorten oudere goedontwikkelde elzensingels blijven staan (uitgestelde omloopcyclus kan variëren t.b.v. biodiversiteit).
- Bij het aanpakken van open en soortenarme elzensingels kan een sortiment van elzen en andere bomen worden geplant. In een elzensingel met weinig soorten kan worden volstaan met het inplanten van bomen (besdragende soorten) anders dan elzen.
- Wijze van beheer (moment van periodieke snoei en eindkap wordt met de beheerder afgestemd):
 - **Jaarlijks beheer (in de breedte richting):** bramen en andere beplanting maar ook takken die tegen het raster groeien of in de weg hangen mogen gesnoeid worden tot aan de afrastering of tot aan de voet van de singel.
 - **Periodieke snoei (grotere ingreep na 7 jaar en na 14 jaar):** Na 7 en na 14 jaar (na eindkap of aanplant) worden overhangende takken en of loten die over het raster hangen of door het raster steken, tot maximaal een derde van de totale hoogte weggezaagd. Er wordt dus **niet in** het element gezaagd. De overblijvende loten worden verder beslist niet gedund. Dit om een mooie dichte singel te krijgen.
 - **Eindkap (na 21 jaar):** het element wordt afgezet. Minimaal 3-4 bomen of struiken per 100 meter worden als overstaander gespaard.

N.B. Het kan zijn dat niet alle beheervoorschriften voor iedere beheerder gelden of dat specifieke voorschriften voor een gebied nodig zijn. Hierover kan afstemming plaatsvinden met de Vereniging Noardlike Fryske Wâlden.